

Mål C-237/19

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

19 mars 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Kúria (Högsta domstolen, Ungern)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

6 februari 2019

Klagande:

Gömböc Kutató, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.

Motpart:

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (Nationella
immaterialrättsmyndigheten)

Beslut

Kúria (Högsta domstolen, Ungern)

i egenskap av kassationsdomstol

[utelämnas]

Sökande:

Gömböc Kutató, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. ([utelämnas] Budapest
[utelämnas])

[utelämnas]

Saken:

Ändring av det beslut som meddelats av Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (Nationella immaterialrättsmyndigheten, Ungern, nedan kallad myndigheten), genom vilket ansökan om registrering av ett varumärke avsågs.

Klagande i kassationsdomstolen:

Varumärkessökanden

[utelämnas]

Beslut

Följande tolkningsfrågor ska hänskjutas till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande:

- 1) Ska artikel 3.1 e [led ii] i direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar tolkas så, att man i fråga om kännetecknen som endast består av formen på en vara,
 - a) endast kan pröva huruvida formen krävs för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet på grundval av den grafiska återgivning som finns i registret, eller
 - b) även kan beakta hur omsättningskretsen uppfattar kännetecknet?

Det vill säga, kan man beakta att omsättningskretsen vet att den form som ansökan om registrering avser krävs för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet?

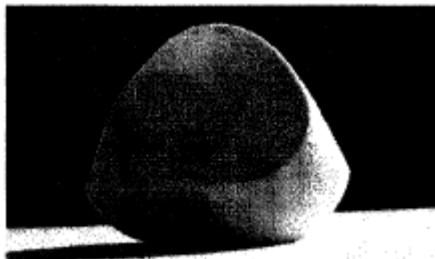
- 2) Ska artikel 3.1 e [led iii] i direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar tolkas så, att registreringshindret är tillämpligt på sådana kännetecknen som endast består av formen på en vara om det på grundval av den uppfattning eller kännedom köparen har av den vara som återges grafiskt kan fastställas att formen ger varan ett betydande värde?
- 3) Ska artikel 3.1 e [led iii] i direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar tolkas så, att registreringshindret är tillämpligt på sådana kännetecknen som endast består av formen på en vara
 - a) som, på grund av sin särprägel, redan åtnjuter det skydd som ges formgivning, eller
 - b) som redan på grund av sitt estetiska utseende ger varan ett visst värde?

[utelämnas] [processuella frågor rörande den nationella lagstiftningen]

Skäl

Saken och relevanta omständigheter

- 1 Den 5 februari 2015 ansökte varumärkessökanden om registrering av ett tredimensionellt kännetecken som varumärke avseende följande produkter: ”dekorativa artiklar” i klass 14, ”prydnadssaker av glas och porslin” i klass 21 och ”leksaker” i klass 28.

- 2 I sitt beslut avslög myndigheten ansökan om registrering av varumärket med stöd av 2 § punkt 2 b andra och tredje strecksatserna i védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (lag nr XI år 1997 om skydd av varumärken och geografiska beteckningar, nedan kallad varumärkeslagen). Av motiveringen till nämnda beslut framgår att det kännetecken som ansökan om registrering avser föreställer ett homogent föremål som består av två symmetriska plan som är vinkelräta mot varandra, sju plana ytor och kanter som skiljer dessa ytor åt. Denna formgivning är en återgivning av varumärkessökandens vara som kallas ”Gömbóc”, ett konvext mono-monostatiskt föremål tillverkat i ett homogent material som endast har en stabil jämviktspunkt och en labil, det vill säga sammanlagt två jämviktspunkter, och vars formgivning innebär att föremålet alltid återgår till sitt jämviktsläge. Konsumenterna har fått kännedom om detta formgivna föremåls kännetecken och funktion genom webbsidan för varan och den omfattande publicitet den blivit föremål för i pressen. Denna kännedom ska därför beaktas vid bedömningen av om märket kan registreras. Det kännetecken som ansökan om registrering avser föreställer ett tredimensionellt föremål som på grund av sin yttre konstruktion och det homogena material som används alltid återgår till sitt jämviktsläge. Den övergripande formgivningen av det föremål som kännetecknet utgör tjänar till att uppnå det tekniska målet att föremålet alltid ska rätta upp sig.
- 3 I samband med sin bedömning av det registreringshinder som anges i 2 § punkt 2 b andra strecksatsen i varumärkeslagen, påpekade myndigheten att det tredimensionella föremålets övergripande formgivning innebär att den kan fungera som en leksak vars syfte är att föremålet alltid ska återgå till sitt stabila jämviktsläge. Alla beståndsdelar i kännetecknet är utformade i det enda syftet att uppnå det eftersträlvade tekniska resultatet, vilket innebär att nämnda beståndsdelar fyller en teknisk funktion. När det gäller leksaker i klass 28 uppfattar därför inte den informerade och förnuftiga konsumenten det kännetecken för vilket registrering begärs som en hänvisning till produktens kommersiella ursprung, utan som en nödvändig form som krävs för att uppnå det tekniska resultat som eftersträvas med det föremål som benämns ”Gömbóc”. En

registrering av det tredimensionella kännetecknet skulle inskränka konkurrenternas möjlighet att välja den tekniska lösningen, vilket är tillräckligt för att tillämpa det registreringshinder som undersökts. Det skydd som ett varumärke skulle ge i detta fall skulle också skapa ett omotiverat utbrett monopol, eftersom det skulle förhindra marknadsföring av föremål med likande form som skulle kunna skapa en risk för förväxling.

- 4 När det gäller dekorativa artiklar i klasserna 14 och 21 utgör hindret för registrering 2 § punkt 2 b tredje strecksatsen i varumärkeslagen, enligt vilket registrering inte kan ske av kännetecknen som endast består av en form som ger varan ett betydande värde. Kännetecknets tredimensionella form utgör en attraktiv och iögonfallande formgivning, som är den viktigaste beståndsdel vid saluföringen av produkterna i fråga. Konsumenter köper de dekorativa artiklarna främst på grund av deras speciella utformning. I princip kan det inte uteslutas att dekorativa artiklar med en tredimensionell utformning kan registreras som varumärke, även om det, när dess iögonfallande formgivning bestämmer den yttre formen, finns skäl att dra slutsatsen att varans värde beror på nämnda formgivning.
- 5 Varumärkessökanden yrkade, i sin begäran om ändring, att domstolen i första instans skulle ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen för att tolka de registreringshinder som tillämpats. I sak yrkade varumärkessökanden att beslutet skulle upphävas och att det skulle förordnas att myndigheten skulle återuppta förfarandet. Enligt varumärkessökanden hade myndigheten bedömt villkoren för att kunna registrera varan "Gömböc" felaktigt och beaktat egenskaper som inte syns i återgivningen av det tredimensionella kännetecknet. I samband med en prövning av skälen för att avslå en registreringsansökan kan det prövas huruvida det finns ett faktiskt orsakssamband mellan den form som ansökan om registreringen avser och dess funktion, men konsumenternas uppfattning eller slutsatser i detta hänseende kan inte beaktas.
- 6 Myndigheten, som ansåg att begäran om ändring gav upphov till en principiellt viktig rättsfråga, ingav med stöd av 77 § punkt 1 varumärkeslagen ett skriftligt yttrande och angav att den ansåg att det fanns fog för varumärkessökandens yrkande om att begära ett förhandsavgörande.
- 7 Domstolen i första instans avslog begäran om ändring.
- 8 Nämnda domstol i första instans fann med avseende på prövningen av huruvida det fanns ett sådant registreringshinder som avses i 2 § punkt 2 b andra strecksatsen varumärkeslagen, när det gäller de leksaker som omfattas av klass 28, att återgivningen som består av ett enda synvinkel inte helt avslöjade föremålets form. Enligt den tryckta bild som bifogats ansökan om registrering är kännetecknet en återgivning av ett tredimensionellt föremål som visas ur en enda synvinkel på ett fotografi i svartvitt. Det tredimensionella kännetecknets kontur påminner om en mitra och dess yta består av tre (eller kanske fyra) ytor som åtskiljs av kanter och hörn, utan bilder eller påskrifter. Kännetecknet visar formen

av varan ”Gömböc” ur en synvinkel. Myndigheten har emellertid felaktigt identifierat föremålet för ansökan med formen på den kända varan. Det föremål som syns på den tryckta bilden medför ett mer omfattande skydd, som även, i form av ett specialfall, omfattar varan ”Gömböc”. Kännetecknet karakteriseras inte genom sin materiella struktur eller sin homogenitet, eftersom dessa egenskaper inte kan återges grafiskt.

- 9 När det gäller de frågor som varumärkessökanden hade föreslagit skulle bli föremål för ett förhandsavgörande, upp gav domstolen i första instans följande:
- 10 När det gäller leksakerna är det vid bedömningen av det eftersträvade tekniska resultatet inte nödvändigt att undersöka hur omsättningskretsen uppfattar sambandet mellan produktens form och nämnda resultat, utan huruvida det objektivt sett föreligger ett sådant samband. I förevarande fall är det tekniska resultat som eftersträvas genom produktens form att den återgår till det enda stabila läget (upprätt). I detta avseende bör resultatet av granskningen av sambandet mellan det tekniska resultatet och formen inte ses som allmänhetens uppfattning om värdet, utan som ett tekniskt faktum. Registreringshindret är också tillämpligt om det eftersträvade tekniska resultatet kan uppnås även om en annan form används. Egenskaper hänförliga till materialstrukturen utgör inte en del av det kännetecknet som registreringsansökan avser, eftersom de inte beskrivs grafiskt. Dessutom är tillämpningen av det aktuella registreringshindret inte beroende av att den form som anses vara nödvändig även måste vara tillräcklig för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet. Detta garanteras gemensamt genom materialet och dess form. Om formen bibehålls utan några förändringar kan materialet för en produkt ändras på så sätt att det eftersträvade tekniska resultatet inte längre uppnås. Av detta skäl är det i allmänhet klart att formen på en vara är ett nödvändigt men inte tillräckligt villkor för att uppnå nämnda resultat. För att uppnå nämnda resultat är det nämligen även nödvändigt att välja lämpligt material. Om det för att tillämpa det aktuella registreringshindret var möjligt att bedöma egenskaper hänförliga till varans materialstruktur, skulle nämnda registreringshinder sakna mening.
- 11 När det gäller de dekorativa artiklarna delade domstolen i första instans inte myndighetens uppfattning att de estetiska egenskaperna ger det omtvistade kännetecknets form ett betydande värde. Enligt domstolen i första instans grundar sig, för det första, det värde som ges ”Gömböc” på att den är den första i en serie av föremål som är härledda ur en sfär och konkreta och som samtidigt är konvexa, homogena och mono-monostatiska. Dessutom beror varans värde på att den ger ett empiriskt svar på vetenskapliga frågor som rör matematik. Den karakteristiska och unika formen på en ”Gömböc” förkroppsligar dessa värden, oberoende av den uppskattning som formen förtjänar ur ett estetiskt perspektiv. Omsättningskretsen söker inte ett vackert designföremål i varan, utan ett konkret uttryck för matematik, vilket är skälet till att de vill äga varan som ett prydnadsföremål.

- 12 Domstolen i andra instans, som behandlade målet efter det att varumärkessökanden överklagat, fastställde det avgörande som meddelats av domstolen i första instans.
- 13 Enligt domstolen i andra instans fanns det inte skäl att pröva huruvida det sökta varumärket kunde registreras för de angivna varorna i förhållande till andra registreringshinder. Av den tryckta bild som bifogats ansökan om registrering framgår att det skydd som begärts avser ett tredimensionellt kännetecken. Bilden visar ett föremål ur från en enda synvinkel. Från denna synvinkel kan man se ett objekt vars form är avgränsat av tre (eller eventuellt fyra) släta ytor, åtskilda av kanter och hörn. Återgivningssättet ger inte någon information om hur de delar av föremålet som inte syns på bilden är utformade och det är inte heller möjligt att entydigt avgöra huruvida den tredimensionella figuren är symmetrisk eller asymmetrisk. I en sådan situation är det inte möjligt att fastställa en överensstämmelse mellan varumärkessökandens vara, känd under namnet "Gömböc", och kännetecknet, och det är inte heller möjligt att beakta den egenskapen att den rätar upp sig. Under alla omständigheter har det föremål med homogen materialstruktur som utvecklats efter beräkningar och matematiska experiment förmåga att återgå till sitt jämviktsläge, men materialstrukturen är inte grafiskt representerad i den tryckta bilden.
- 14 Det sätt på vilket det omtvistade kännetecknet återges visar inte på något sätt att föremålet kan vara förenad med någon som helst funktion och detta framgår inte heller av förteckningen över varor. Varumärkessökanden begränsade inte denna förteckning med avseende på de leksaker som ingår i klass 28, vilket innebär att det inte är möjligt att veta vilken funktion den givna formen ska fylla. I detta konkreta fall ger varken den tryckta bilden eller förteckningen över varor någon information om på vilket sätt man kan leka med den leksak vars form är föremål för registreringsansökan eller om på vilket sätt den kan användas för att leka. Vidare eftersträvar de dekorativa artiklar som ingår i klasserna 14 och 21 per definition inte något tekniskt resultat, då de endast syftar till att utsmycka omgivningen, vilket är det deras nytta begränsas till.
- 15 Mot bakgrund av dessa överväganden fann domstolen i andra instans att prövningen av villkoren för registrering, när det gäller det registreringshinder som innebär att en ansökan om registrering av sådana kännetecken som endast består av en form som ger varan ett betydande värde ska avslås, måste ske på ett enhetligt sätt för hela förteckningen över varor. Med hänsyn till att det inte är möjligt att förknippa någon som helst dold teknisk egenskap med det tredimensionella föremål som återges på den tryckta bilden och till att den vara som kallas "Gömböc" inte kan förknippas med nämnda föremål, är det inte möjligt att beakta dess värde för vetenskapens historia. Den speciella yttre designen av det tredimensionella föremålet, vilken är ovanligt ren och hypnotisk, ger varan dess värde. Det kan därför konstateras att formen ger varan ett betydande värde och att ansökan om registrering av detta tredimensionella kännetecken därför bör avslås. När det gäller varans särprägel kan den ensamrätt som ges av det formgivningsskydd som beviljas på grund av det yttre utseendet

inte skyddas genom någon annan form av skydd. Det mål av allmänt intresse som eftersträvas genom registreringshindret är uppfyllt om kännetecknen som vanligtvis motsvaras av en annan form av skydd inte kan registreras som varumärken.

- 16 Varumärkessökanden överklagade det slutliga beslutet och yrkade i samband med sitt överklagande att en begäran om förhandsavgörande skulle ställas till EU-domstolen. Varumärkessökanden har i sitt överklagande gjort gällande att domstolen i andra instans åsidosatte ett väsentligt förfarandekrav när den prövade det registreringshinder som anges i artikel 2.2 b tredje strecksatsen i varumärkeslagen i förhållande till leksakerna. Det förfarande som tillämpades vid myndigheten syftade inte till att, när det gäller leksakerna, pröva huruvida formen ger varan ett betydande värde, och domstolen i andra instans kunde därför inte uttala sig angående detta registreringshinder. Av det resonemang som fördes av domstolen i andra instans, enligt vilket allmänheten köper en dekorativ artikel på grund av dess utseende och enligt vilket detta i sig är tillräckligt för att tillämpa registreringshindret, framgår att formen på de dekorativa artiklarna i princip inte kan registreras som varumärke. Tvärtemot EU-domstolens rättspraxis prövade domstolen i andra instans inte huruvida det förelåg registreringshinder för varje vara i förteckningen och huruvida registreringshinder förelåg på grundval av de kriterier som tillämpats [av EU-domstolen], och dess påståenden grundas inte på bevisning, utan på antaganden. Den betydelse "Gömböc" har som föremål är inte dess konstnärliga funktion utan den bestäms av vetenskapliga och matematiska kriterier. Det är därför inte den tredimensionella formen, som ansökan om registrering avser, som ger leksak dess särprägelse. Allmänheten köper den inte på grund av dess utseende, utan för att de vill ha en symbol för en av de största matematiska upptäckterna i vår tid. När det gäller de dekorativa artiklarna är det i detta konkreta fall inte formen som ger varan ett betydande värde, utan den matematiska upptäckt som den blivit en symbol för. Den form som registreringsansökan avser ger således, när det gäller leksakerna och de dekorativa artiklarna, inte varan ett betydande värde. Domstolen i andra instans avslög, med hänvisning till skyddet för det allmänna intresset, bestämt att former som skyddas som formgivning kan registreras som varumärken, trots att det inte finns någon rättslig grund som utesluter ett parallellt skydd.

Tillämpliga nationella bestämmelser

- 17 Lag nr XI år 1997 om skydd av varumärken och geografiska beteckningar (varumärkeslagen), i den lydelse som gällde när ansökan om registrering av varumärket ingavs (den 5 februari 2015).
- 18 Av 1 § varumärkeslagen framgår följande:
- ”1. ”Ett varumärke kan utgöras av alla kännetecken som kan återges grafiskt, förutsatt att kännetecknen i fråga är ägnade att särskilja vissa varor eller tjänster från andra varor eller tjänster.
2. Ett varumärke kan särskilt utgöras av följande kännetecken:

...

- d) plana eller tredimensionella figurer, inbegripet formen på en vara eller dess förpackning.”

19 I 2 § varumärkeslagen anges följande:

”1. Kännetecken som inte uppfyller kraven i 1 § får inte registreras.

2. Följande får inte registreras:

...

b) Kännetecken som endast består av

- en form som följer av varans art, eller
- en form på en vara som krävs för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet, eller
- en form som ger varan ett betydande värde.”

20 Införlivande av unionslagstiftning.

Av 122 § varumärkeslagen framgår följande:

”1. Genom denna lag införlivas följande unionsrättsakter med ungersk lagstiftning:

- a) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.
- b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar.”

EU-domstolens praxis

21 Enligt domen i mål C-205/13, Hauck GmbH & Co. KG / Stokke A/S m.fl., är det omedelbara syftet med förbudet mot registrering av former som är rent funktionella, eller som ger varan ett betydande värde i den mening som avses i artikel 3.1 e [leden ii och iii] i direktivet, att förhindra att den exklusiva och permanenta rätt som ett varumärke förlänar kan användas för att se till att andra rättigheter som lagstiftaren har velat begränsa giltighetstiden för blir bestående, utan någon begränsning i tiden (punkterna 19 och 31).

22 I mål C-299/99, Koninklijke Philips Electronics NV / Remington Consumer Products Ltd, förklarade EU-domstolen att syftet med det registreringshinder som föreskrivs i artikel 3.1 e i direktivet är att förhindra att skyddet för varumärken ger

dess innehavare en ensamrätt till de tekniska lösningar eller användbara egenskaper hos en vara som användare sannolikt skulle kräva hos konkurrenternas varor. Det syftar således till att förhindra att det varumärkesrättsliga skyddet utvidgas från att vara ett skydd för tecken som tjänar till att särskilja en vara eller en tjänst från konkurrenternas varor eller tjänster till att utgöra ett hinder mot att konkurrerande företag fritt och i konkurrens med varumärkets innehavare kan saluföra varor i vilka dessa tekniska lösningar eller användbara egenskaper ingår (punkt 78). Vad avser tecken som endast består av en sådan form på en vara som är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat, är syftet med denna bestämmelse att förhindra registrering av former vars väsentliga särdrag fyller en teknisk funktion, eftersom varumärkesrätten annars oundvikligen skulle begränsa konkurrenternas möjligheter att erbjuda en vara i vilken en sådan funktion införlivats, eller i vart fall begränsa deras valfrihet i tekniskt hänseende vid införlivandet av en sådan funktion i sina varor (punkt 79). Detta registreringshinder återspeglar också det berättigade syftet att enskilda inte ska kunna erhålla eller för all framtid vidmakthålla exklusiva rättigheter till tekniska lösningar genom att registrera ett varumärke (punkt 82). Detta registreringshinder utgör ett hinder för att bevilja registrering, även om det skulle finnas andra former med hjälp av vilka detta tekniska resultat kunde uppnås (punkt 83).

- 23 Enligt domen i mål C-239/05, *BVBA Management, Training en Consultancy / Benelux-Merkenbureau*, ska den behöriga myndigheten, när en ansökan om registrering av ett varumärke avser olika varor eller tjänster, med avseende på var och en av dessa varor eller tjänster kontrollera att varumärket inte omfattas av något av de registreringshinder som anges i artikel 3.1 i direktivet. Myndigheten kan därvid göra olika bedömningar beroende på vilka varor eller tjänster som prövas (punkt 32). I andra mål har EU-domstolen gett vägledning med den innebörden att de tre registreringshinder som föreskrivs i artikel 3.1 e i direktivet är fristående från varandra och att vart och ett av dem ska tillämpas oberoende av de övriga, och med den innebörden att om något av de angivna villkoren är uppfyllt, så kan ett kännetecken som endast består av en varus form eller av en grafisk återgivning av denna form inte registreras som varumärke (dom i mål C-205/13, *Hauck GmbH & Co. KG / Stokke A/S*, punkterna 39 och 40, och dom i de förenade målen C-53/01–C-55/01, *Linde, Winward, Rado*, punkt 44).
- 24 I mål C-30/15 P, *Simba Toys GmbH & Co. KG / EUIPO m.fl.*, upphävde domstolen den dom som meddelats av tribunalen, med motiveringen att tribunalen hade tillämpade registreringshindren i artikel 7.1 e i rådets förordning (EG) nr 40/94, vilka motsvarar de registreringshinder som föreskrivs i artikel 3.1 e i direktivet, på ett felaktigt sätt. Enligt denna dom utgjordes det omtvistade kännetecknet av formen på en faktisk vara och inte av någon abstrakt form och tribunalen borde därför ha definierat den tekniska funktionen hos den faktiska varan i fråga och ha beaktat detta vid bedömningen av funktionerna hos kännetecknets väsentliga egenskaper (punkt 47). Det framgår nämligen av domstolens praxis att den behöriga myndigheten vid bedömningen av ett känneteckens funktionella egenskaper kan göra en fördjupad prövning inom vilken det utöver den grafiska framställningen och eventuella beskrivningar, vilka

ingetts när ansökan om registrering av varumärket lämnades in, tas hänsyn till uppgifter som är användbara vid den identifiering som ska göras av kännetecknets väsentliga egenskaper (punkt 49). Även av andra mål (C-299/99 och C-337/12 P–C-340/12 P) följer att den behöriga myndigheten inte kunde göra en bedömning av den omtvistade formen uteslutande mot bakgrund av den grafiska återgivningen, utan att inhämta uppgifter avseende den verkliga varan (punkt 50).

- 25 I målen C-337/12 P–C-340/12 P, Pi-Design m.fl. / Yoshida Metal Industry, tog domstolen avstånd från uppfattningen att endast den grafiska framställning som angetts i ansökan om registrering ska beaktas vid bedömningen av formens funktionella egenskaper och att hänsyn inte kan tas till formen hos den vara som faktiskt säljs, och upphävde tribunalens dom (punkterna 52 och 61).
- 26 Enligt domen i mål C-205/13 medför artikel 3.1 e i direktivet – i motsats till artikel 3.1 b – inte någon skyldighet att oundgängligen beakta omsättningskretsens uppfattning (punkt 33). Uppgifter om hur genomsnittskonsumenten antas uppfatta kännetecknet är inte avgörande vid tillämpningen av det registreringshinder som föreskrivs i artikel 3.1 e [led iii] i direktivet, utan dessa kan på sin höjd vara till hjälp för att fastställa kännetecknets väsentliga särdrag (punkt 34 och domen i mål C-48/09, Lego Juris A/S / Harmoniseringsbyrån, punkt 76). Andra omständigheter kan således komma att ingå i bedömningsunderlaget, som till exempel det aktuella varuslagets beskaffenhet, formens konstnärliga värde, formens särskilda karaktär i förhållande till andra former som är allmänt förekommande på den berörda marknaden, förekomsten av en märkbar prisskillnad i förhållande till liknande produkter eller utvecklandet av en marknadsföringsstrategi som främst lyfter fram varans estetiska särdrag (punkt 35).

Behovet av ett förhandsavgörande

- 27 När det gäller de aktuella registreringshindren, som särskilt avser tredimensionella former, är EU-domstolens nuvarande praxis ännu inte så utvecklad eller uttömmande att det, trots att den är känd, går att undvika att det uppkommer frågor om rättslig tolkning som kräver ytterligare förtydligande. De tvivel som kan uppstå vid tillämpningen av lagstiftningen är följande:
- Vid tillämpning av det registreringshinder som anges i artikel 3.1 e [led ii] i direktivet, finns det då en skyldighet att begränsa sig uteslutande till den information som framgår av den grafiska återgivningen eller bör/kan hänsyn tas även till annan information?
 - Vid tillämpning av det registreringshinder som anges i artikel 3.1 e, särskilt [leden ii och iii] i direktivet, i ett fall då ett kännetecken består i formen på en viss vara, hur stor vikt bör då fästas vid omsättningskretsens uppfattning och den information denna krets förfogar över?

- Vid tillämpning av det registreringshinder som anges i artikel 3.1 e, [led iii] i direktivet, hur stor vikt bör då fästas vid det befintliga parallella skyddet och arten av den vara som innefattar formen?

De frågor som ställts innehåller ett problem vid tillämpningen av lagstiftningen som ännu inte har besvarats av EU-domstolen på ett fullständigt uttömmande sätt i dennes principiella riktlinjer.

Den första tolkningsfrågan

- 28 Det tredimensionella kännetecken som avses i ansökan om registrering för leksaker i klass 28 utgörs av en realistisk fotografisk bild av den vara som är känd under namnet ”Gömböc”. Varan är ett konvext, homogent och monomonostatiskt föremål som har totalt två jämviktpunkter, exakt en stabil och en instabil. Föremålets design och dess materialstruktur (som utgörs av ett homogent material) säkerställer att föremålet alltid uppnår sitt jämviktsläge och rätar upp sig. Det eftersträvade tekniska resultatet är förmågan hos den tredimensionella figuren att återgå till jämviktsläget. Den produkt som framställs grafiskt består således uteslutande av den form på produkten som är nödvändig för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet. Detta tekniska resultat kan emellertid inte utläsas av den grafiska återgivningen av produktens form som syns på den tryckta bild som bifogats ansökan om registrering.
- 29 Kännetecknet kan kännas igen som varumärkessökandens produkt, som kallas ”Gömböc”. Varumärkessökanden ansökte ursprungligen om skydd för produktens form. Flera olika publikationer har spridit produkten ”Gömböc”. Produkten har fått omfattande täckning i medier och presenteras också på en webbplats med information som är specifikt riktad till allmänheten (www.gomboc.eu). Omsättningskretsen (de som är intresserade av produkten) vet således att den speciella utformningen av produkten Gömböc och dess homogena materialstruktur säkerställer att föremålet alltid finner sitt jämviktsläge. Myndigheten ansåg att det vid bedömningen av funktionen var motiverat att ta hänsyn till den kunskap som förvärvats på detta sätt. Domstolen i första instans ansåg att det med hjälp av den grafiska återgivningen av kännetecknet var möjligt att fastställa det tekniska resultat som eftersträvas genom formen, oberoende av att denna inte i sig är tillräcklig för att uppnå nämnda resultat, eftersom det för att uppnå detta resultat även krävs andra egenskaper som inte framgår av den grafiska återgivningen. Enligt den restriktiva tolkning som gjordes av domstolen i andra instans både bör och kan man emellertid endast utgå från den grafiska återgivningen, och i detta konkreta fall är det utifrån det sätt som produkten förevisas och utifrån den realistiska fotografiska bilden som visar produkten från en enda synvinkel inte möjligt att fastställa den funktion som utgör det visade föremålets karaktäristiska egenskap, det vill säga att det alltid rätar upp sig, och således är det inte möjligt att bedöma det eftersträvade tekniska resultatet.

- 30 Enligt EU-domstolens praxis ska uppgifter om hur genomsnittskonsumenten antas uppfatta kännetecknet inte oundgängligen beaktas vid tillämpningen av artikel 3.1 e i direktivet, utan dessa kan på sin höjd vara till hjälp vid bedömningen (mål C-205/13, punkterna 33 och 34). När ett kännetecken utgörs av en produkts form och det inte är möjligt att göra en bedömning av den aktuella formen uteslutande utifrån den grafiska återgivningen, har det å andra sidan ansetts motiverat att beakta annan information om den konkreta produkten för att kunna bedöma de funktionella egenskaperna (mål C-30/15 P).
- 31 När det gäller formen på en vara som blivit allmänt känd i egenskap av det empiriska svaret på ett teoretiskt problem inom en vetenskapsgren kan det vara nödvändigt att bedöma omsättningskretsens kunskap om produkten när kännetecknets särdrag ska fastställas. Denna möjlighet kan även motiveras av det faktum att den grafiska återgivningen i detta fall endast visar den tredimensionella figuren ur en synvinkel, vilket innebär att det inte går att få en heltäckande bild av dess utformning. Omfattningen av det skydd för ett varumärke som förvärvats på detta sätt skulle bli alltför vidsträckt, eftersom det utöver ”Gömböc” även skulle omfatta produkter som endast har en sida som är likadan eller liknande som på det föremål som återges grafiskt på den tryckta bilden.
- 32 Denna fråga avser,
- a) när det gäller ett kännetecken som uteslutande består av en produkts form, huruvida frågan om formen är nödvändig för att uppnå det eftersträvade tekniska resultatet endast kan undersökas på grundval av de särdrag som kan utläsas ur den grafiska återgivning som finns i registret, eller
 - b) för det fall det eftersträvade tekniska resultatet inte kan fastställas utifrån den grafiska återgivningen, men omsättningskretsen vet att den återgivna formen, tillsammans med en annan egenskap som inte återges grafiskt (den egenskap som rör materialstrukturen), är nödvändig för att uppnå detta resultat, huruvida konsumenternas uppfattning i detta hänseende kan beaktas vid bedömningen av registreringshindret.

Den andra tolkningsfrågan

- 33 När det gäller de dekorativa artiklarna i klasserna 14 och 21 utgick domstolen i första instans från omsättningskretsens kännedom om produkten och fann att den matematiska upptäckt som ger svar på historiska vetenskapliga frågor tillför varan ett betydande värde, och att den produkt som återges i kännetecknet har blivit den konkreta symbolen för denna upptäckt.
- 34 Frågans syfte är att få klargjort, även när det gäller tolkningen av artikel 3.1 e [led iii] i direktivet, huruvida det är möjligt att beakta köparens kunskaper om den produkt som återges grafiskt i samband med prövningen av registreringshindret. Det vill säga huruvida det, i det fall kännetecknet utgörs enbart av produktens form, är möjligt att tillämpa registreringshindret när det endast är möjligt att

fastställa om formen tillför varan ett betydande värde genom att utgå från omsättningskretsens kunskap.

Den tredje frågan

35 Med avseende på led a:

Alla former av skydd för industriell äganderätt kompletterar varandra på ett ändamålsenligt sätt, och olika typer av skydd kan samtidigt passa in på en och samma produkt. Såsom EU-domstolen har slagit fast i sina avgöranden är avsikten med en registrering som varumärke emellertid inte att ge innehavaren en exklusiv rättighet med obegränsad varaktighet, och därmed kringgå att giltighetstiden upphör för det monopol – av begränsad varaktighet – som patent, bruksmönster eller formgivning ger upphov till.

Det tredimensionella föremål som återges genom det omtvistade kännetecknet åtnjuter redan det skydd som ges formgivning. Denna typ av skydd kan beviljas produkter som, förutom att de uppfyller andra villkor, har särprägel. När det gäller de dekorativa artiklarna ger den unika form som tillkommit genom skaparens verk, i form av ett estetiskt särdrag, i princip produkten ett betydande värde.

Avsikten med frågan är, när det gäller produkter vars enda funktion är att vara dekorativa (dekorativa artiklar), att få klargjort huruvida formen på en produkt, som på grundval av den redan nämnda särprägel redan omfattas av det skydd som gäller för formgivning, i princip inte kan registreras som ett varumärke.

36 Med avseende på led b:

När det gäller dekorativa artiklar har de som enda funktion att vara dekorativa. Formen på produkten, i egenskap av estetiskt särdrag, kan i sig ge produkten ett betydande värde, vilket är orsaken till att köparen förvärvar produkten. Avsikten med frågan är att få fastställt huruvida det aktuella registreringshindret kan tillämpas med avseende på en produkt vars form endast motsvarar ett estetiskt utseende och har en dekorativ funktion, det vill säga huruvida ansökan om registrering av de tredimensionella former som ansökan avser nödvändigtvis måste avslås i den del den avser dekorativa artiklar.

Budapest, den 6 februari 2019

[utelämnas]

[underskrifter]